

Bc. Výtvarná výchova se zaměřením na vzdělávání – maior, minor

Dějiny (DU) a teorie umění a vizuální kultury (TUVK)

1) DU: PRAVĚK. UMĚNÍ PRAVĚKU JAKO JEDEN Z INSPIRAČNÍCH MOMENTŮ MODERNÍHO UMĚNÍ A UMĚNÍ DNEŠKA.

Poznávací a mytologický proces. Základní kulturně-historický periodizační přehled. Charakter prvních výtvarných projevů, souvislosti se způsobem získávání potravy (lovecká, sběračská, zemědělská civilizace). Techniky a tematika malby i rytiny. Frankokantabrijský okruh. Počátky sochařství. Počátky architektury. Počátky uměleckého řemesla. Významná pravěká naleziště v ČR.

UMĚNÍ, UMĚLCI, PUBLIKUM, KURÁTOR, INSTITUCE

Podoby a možnosti zprostředkování umění v současnosti, umělec jako zprostředkovatel vlastní tvorby (aktivizující práce s návštěvníky muzeí, významná světová i česká muzea a galerie výtvarného umění, úloha muzeí, soukromých galerií a dalších výstavních institucí).

2) DU: STAROVĚK A UMĚNÍ PRVNÍCH STÁTŮ. KULTURA STAROVĚKÝCH CIVILIZACÍ A JEJICH OHLAS V UMĚNÍ 19. STOLETÍ A DNEŠKA.

Starověký blízký východ, Egypt a Kréta a egejská oblast. Vliv přírodních podmínek na charakter a rozvoj řemeslných a uměleckých technik. Krátkodobé a dlouhodobé trvání hodnot umění starověku. Přínos umění starého Egypta.

3) DU: UMĚNÍ ANTICKÉHO ŘECKA + UMĚNÍ ANTICKÉHO ŘÍMA

Analogie a odlišnosti řecké a římské antiky. Antický kánon jako výchozí forma dalšího rozvoje evropské výtvarné kultury. Helénismus. Význam antického dědictví v dějinách evropské civilizace a v naší současnosti.

INTERPRETACE VÝTVARNÉHO DÍLA.

Pojmy "umění", "krása", „mimesis“ v dějinách estetiky, estetika současného umění. Předmět estetiky a její systém, významné přístupy ve výběrovém přehledu od antiky do současnosti.

4) DU: UMĚNÍ VE SLUŽBÁCH NÁBOŽENSTVÍ: RANĚ KŘESŤANSKÉ UMĚNÍ - BYZANC - PŘEDROMÁNSKÉ A ROMÁNSKÉ UMĚNÍ V EVROPĚ

Pohanská tradice a křesťanský svět (Řím, Ravenna, Neapol, Jeruzalém, Cařihrad,...) Umělecký objekt jako duchovní symbol. Kánon a dialog. Umění a kultura doby Karlovců (IX.-X. století). Otonské umění (X.-XI. století). Anglosaské umění, irské a severské umění. Umění spjaté s mnišskými řády. Vztah hospodářského, politického a uměleckého vývoje v románském období.

5) DU: GOTICKÉ UMĚNÍ, ITÁLIE 13. A 14. STOLETÍ A UMĚLECKÉ INOVACE V EVROPĚ 15. STOLETÍ

Nový estetický a vizuální řád. Svět gotické katedrály (konstruktivní prostředky gotického slohu). Sochařství ve službách architektury. Charakteristika malířství vrcholného středověku a jeho ozvuky v české malbě. Nicola a Giovanni Pisano: dvě generace a dva světy. Vliv žebrových řádů na utváření nové vizuality. Giotto di Bondone a jeho škola. Nizozemský

realismus.

6) DU: RENESANCE V ITÁLII A ZÁALPÍ + MANÝRISMUS V EVROSPKÉ KULTUŘE

Předpoklady a historické okolnosti vzniku renesančního výtvarného projevu. Humanismus, dialog světské a náboženské tematiky. Hlavní osobnosti a jejich dílo – architektura, malířství, sochařství (Itálie + Zápří). Ohlasy a projevy renesance na území Čech a Moravy. Kořeny a projevy manýrismu v malířství, v sochařství a architektuře a jeho paralely v evropských kulturních dějinách. Hlavní osobnosti a jejich dílo – architektura, malířství, sochařství. Specifika rudolfinského umění a dvorské kultury.

7) DU: BAROKO + ROKOKO

Reformace, protireformace, karteziánský racionalismus. Charakteristika barokního umění v kontextu ideových směrů. Hlavní osobnosti a jejich dílo – architektura, malířství, sochařství. Barokní prostor (architektura, sochařství, malířství). Zlatý věk malířství. Ohlasy a projevy baroku na území Čech a Moravy. Zrození rokoka a jeho východiska. Architektura, závěsná, nástěnná, nástropní malba, sochařství a štuk.

8) DU: ROMANTISMUS A NEOKLASICISMUS

Doba osvícenství a revoluční změny ve společnosti, geneze a charakteristika. Mezi historismem a tradicionalismem. Empír. Objev přírody. Osobnosti architektury, malířství a sochařství a jejich díla.

9) DU: PŘECHODNÉ OBDOBÍ A JEHO VÝCHODISKA – OD REALISMU K IMPRESIONISMU OD ROMANTISMU K SYMBOLISMU A SECESI

Objektivní zkoumání a reflexe sociálních problémů, krajinomalba od romantismu k impresi – studium světla na pozadí vědeckého přístupu. Generace Národního divadla. Postimpresionismus, expresionistické tendence v evropském umění a symbolismus. Generace devadesátých let v českém umění na přelomu 19. a 20. století. Charakteristika jednotlivých umělců, uměleckých skupin a jejich děl. Secese a hledání moderního designu.

10) DU: NÁSTUP A VÝVOJ AVANTGARDY MODERNÍHO UMĚNÍ DO 1. SVĚTOVÉ VÁLKY +

Nástup avantgardního umění: fauvismus, a expresionismus, kubismus futurismus, orfismus, – geneze a charakteristika jednotlivých proudů. Inspirační zdroje a východiska, nová obrazová struktura. Specifika ohlasu v českém prostředí – diferenciaci generace, teoretické polemiky. Bauhaus - jeho historie, koncepce a představitelé. Modernizace a racionalizace životního stylu a umění.

11) DU: UMĚNÍ MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI. BAUHAUS – FUNKCIONALISMUS A DALŠÍ TENDENCE MEZIVÁLEČNÉ MODERNÍ ARCHITEKTURY

Dvě radikálně odlišné reakce na existenciální krizi 1. světové války: dadaismus a ruská avantgarda. Surrealismus a jeho klíčová pozice v umění mezi dvěma světovými válkami. Specifický vývoj českého umění mezi dvěma světovými válkami a jeho příčiny. Funkcionalismus, konstruktivismus a další tendence meziválečné architektury.

12) DU: ABSTRAKTNÍ A FIGURATIVNÍ EXPRESIONISMUS PO 2. SVĚTOVÉ VÁLCE

Abstraktní expresionismus (akční a informální malba). Nová figurace, neodada, umění akce, prostorové instalace, neoexpresionismus a další podoby figurativního expresionismu po 2. světové válce.

13) DU: RACIONÁLNÍ PROUDY V UMĚNÍ 2. POLOVINY 20. STOLETÍ

Nové podoby geometrické abstrakce a konstruktivismu v Evropě (op-art, neokonstruktivismus, konkrétní umění ad.) a USA (minimal-art, hard-edge ad.). Funkcionalismus, konstruktivismus.

14) DU: NÁSTUP POSTMODERNY - ZROZENÍ NOVÉHO POČÁTKU

Vztah k moderně v rámci teorie umění. „Myticko narativní“ a „textově neokonceptuální“ fáze postmoderny. Neoexpresionismus, Neue Wilde, Transavantgarda-jejich specifika. Postmoderní umění v Česku.

15) DU: SOUČASNÁ VIZUÁLNÍ TVORBA

Umění globalizace, multikulturní a politické umění., nová media, genderové otázky, street art, socio-art ...

Interpretace výtvarného díla a analýza výtvarného díla, jejich možnosti i omezení
INDIVIDUÁLNÍ PŘÍSTUPY K INTERPRETACI UMĚLECKÉHO DÍLA (analýza – interpretace
hodnocení). Přístupy formální, obsahové, strukturální, psychologické, atd. Dobové přístupy
a možnosti interpretace umění od antiky po 19. století doplněné o interpretační přístupy od
počátku 20. století do současnosti.